

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání ¹⁾

**Gymnázia J. S. Machara
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav**

Královická 668

NON SCHOLAE SED VITAE

Nižší stupeň osmiletého gymnázia (základní vzdělávání)

Vyšší stupeň osmiletého gymnázia (všeobecné zaměření)

Čtyřleté gymnázium (všeobecné zaměření)

Obsah

	strana
1. Identifikační údaje	1 - 2
2. Charakteristika školy	3 - 7
2.1. Velikost školy	3
2.2. Vybavení školy	3 - 4
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4. Charakteristika žáků	5 - 6
2.5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6 - 7
2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8 - 25
3.1. Zaměření školy	8 - 9
3.2. Profil absolventa	10
3.3. Organizace přijímacího řízení do prvního ročníku	10
3.4. Organizace maturitní zkoušky	11 - 12
3.5. Výchovné a vzdělávací strategie	12 - 15
3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15 - 16
3.7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	17
3.8. Začlenění průřezových témat	18 - 25
4. Učební plán	26 - 33
5. Učební osnovy – příloha	34
6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy	34 - 48
6.1. Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků	34 - 44
6.2. Autoevaluace školy	44 - 48

1. Identifikační údaje

- **Název ŠVP:** NON SCHOLAE SED VITAE
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, pro vyšší stupeň gymnázia a pro čtyřleté gymnázium
Gymnázia J. S. Machara
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Královická 668
- **Vzdělávací program:** Osmiletý
Čtyřletý
- **Studijní forma vzdělávání:** Denní
- **Předkladatel:** **Název školy:** Gymnázium J. S. Machara Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Královická 668
Adresa školy:
Gymnázium J. S. Machara
Fakultní škola Univerzity Karlovy v Praze, Pedagogické fakulty
Královická 668, 250 50 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
Ředitelka školy: RNDr. Bohumila Kysilková
Kontakty: tel.: 326 902 311, tel./fax. : 326 905 125; e-mail: info@gbl.cz; www.gbl.cz.
- **Zřizovatel:** **Název:** Středočeský kraj
Adresa: Zborovská 11, 150 21 Praha 2
Kontakty: tel: 257 280 111, fax: 257 280 203, e-mail: podatelna@kr-s.cz
- **Další relevantní údaje**
  - **IČO a IZO ředitelství školy:** IČ 613 88 939
IZO 600007774
  - **Statutární zástupce:** Ing Hana Vedralová
  - **Zástupce pro vzdělávání a výchovnou koncepci školy:** Mgr. Nina Nováková
  - **Seznam členů Školské rady:**
    - Mgr. Nina Nováková
    - (za pedag.pracovníky školy) – předseda
    - Ing. Jarmila Smotlachová
    - (za zákonné zástupce nezletilých žáků) – místopředseda
    - Jana Poklopová (za zřizovatele)
    - Ing. Ondřej Přenosil (za zřizovatele)
    - Mgr. Josef Duhajský (za pedagog. pracovníky školy)
    - Tereza Špačková (za zletilé žáky)
  - **Datum poslední změny do rejstříku škol :**
    - Rozhodnutí ze dne 28. 1. 2009 č.j. 007808/2009/ KUSK
    - s účinností od 1.9.2009 se do školského rejstříku zapisuje označení druhu školy: Střední škola
    - Obory vzdělávání podle Klasifikace kmenových oborů vzdělávání a Rámcové vzdělávací programy.

- **Vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti :**
  - (zřizovací listina školy ze dne 6.12.2001 pod č.j. OŠMS/59/16/2001; změna zřizovací
  - listiny – Dodatek č.1 ze dne 27.6.2005 č.j.: 8942/2005/ŠKO)
  - Hlavní účel a předmět činnosti příspěvkové organizace je vymezen zákonem
  - č. 561/2004 Sb., a prováděn předpisy
  - Příspěvková organizace sdružuje:
  - Gymnázium – hlavní účel a předmět činnosti školy je vymezen § 57 zákona
  - č.561/2004 Sb., a prováděcími předpisy
- **Koordinátoři tvorby ŠVP :**
  - RNDr. Bohumila Kysilková
  - Mgr. Nina Nováková
- **Vzdělávací program :**
  - 79 - 41 - K/ 81 Gymnázium
  - 79 – 41 – K/ 41 Gymnázium
- **Platnost dokumentu od:** 1. 9. 2009
- **Podpis ředitele školy.....**
- **Razítko školy:**

1) Školní vzdělávací program je zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Na Gymnáziu J. S. Machara probíhá vzdělávání ve dvou studijních cyklech – osmiletém a čtyřletém. Cílová kapacita obou cyklů je celkem 480 žáků, z toho kapacita osmiletého cyklu je 272 žáků (kapacita byla navýšena od 1. 9. 2007 z 240 žáků na 272 žáky). Nižší stupeň osmiletého cyklu má 4 třídy po 30 – 33 žácích, vyšší stupeň 4 třídy po 28-32 žácích, čtyřleté gymnázium po 30-32 žácích.

Počty žáků:

Školní rok:	Osmiletý studijní cyklus 79-41-K/81	Čtyřletý studijní cyklus 79-41-K/41
	79-41-K/801	79-41-K/401
2005/2006	234	127
2006/2007	239	122
2007/2008	238	121
2008/2009	247	126
2009/2010	248	127

Počty tříd:

Osm tříd – osmiletý studijní cyklus

Čtyři třídy – čtyřletý studijní cyklus

2.2 Vybavení školy:

Budova Gymnázia J. S. Machara v Brandýse nad Labem byla postavena v letech 1925 – 27, je významným objektem města, zdařilým po stránce architektonické i dispoziční. Tento klasický objekt s uplatněním pozdně secesních prvků je z hlediska své funkce perspektivní a vzhledem ke svému stáří vykazuje dobrý stavebně technický stav, i když určité prvky ve vnějším plášti budovy, místní infrastruktury, technického a sociálního vybavení je nutno průběžně

rekonstruovat. Tyto rekonstrukce v posledních letech průběžně probíhají; gymnázium splňuje všechny materiálně technické, hygienické a organizační podmínky pro realizaci ŠVP.

V budově školy je 13 kmenových tříd a tyto odborné pracovny:

- posluchárna chemie s laboratoří
- posluchárna fyziky s laboratoří
- videosálek a učebna dramatické a mediální výchovy
- učebna jazyků
- 2 učebny informatiky a informační a komunikační technologie
- ateliér pro výtvarnou výchovu a technické kreslení- k vybavení patří také keramická pec
- učebna hudební výchovy
- učebna přírodopisu a biologie

Je dokončena výměna původního a již zcela nevyhovujícího nábytku v kmenových třídách a odborných učebnách (s výjimkou historických poslucháren chemie a fyziky, kde chceme zachovat původní vybavení a plánujeme rekonstrukci lavic a sedadel; vzhledem k finančním možnostem školy se jedná o dlouhodobý proces). Téměř ukončeno je vybavování kmenových tříd a odborných učeben dataprojektory a počítači.

K pohybovým aktivitám žáci využívají tělocvičnu s předsálkem pro stolní tenis a gymnastický sálek. Ve školním roce 2002/2003 byla dokončena rekonstrukce venkovního sportovního areálu pro atletiku a míčové hry a v následujících dvou letech jsme vybudovali zázemí v podobě sportovních šaten, sprch a WC.

Budova školy má nově zrekonstruované hygienické zázemí pro žáky i pedagogy (WC, sprchy). Zcela však chybějí šatny. Proto se v současné době jako šatních prostor využívá chodeb v suterénu, což je z dlouhodobého hlediska nevyhovující. Uvažujeme o zřízení denních šaten v prostorách stávajících suterénních učeben, které by se přemístily do podkrovních prostor v severním traktu budovy.

Vzhledem ke vzrůstajícímu počtu tříd se zaplněností 30 a více žáků stoupá potřeba učeben, do kterých se takto početné třídy vejdu. Rekonstrukce půdních prostor by zároveň vyřešila tento narůstající problém.

Škola nemá bezbariérový přístup, v plánech na postupné využití půdních prostor je počítáno s výstavbou výtahu.

Ve volném čase mají žáci k dispozici knihovnu se studovnou, která je vybavena počítačem s připojením na internet. Volný přístup k počítačům je zajištěn v průběhu celého dne v učebně výpočetní techniky a na chodbách.

Přímo v budově školy je školní bufet a nápojové automaty. Obědy jsou zajištěny ve školní jídelně nedaleké základní školy.

Zázemí pedagogů tvoří kabinety a sborovna, kde mají k dispozici počítače, stejně jako v učebnách informatiky a informační a komunikační technologie, v kabinetech dějepisu, zeměpisu, fyziky, knihovny, německého a francouzského jazyka.

Kolem školy je zahrada s trávníky a vzrostlými stromy. Bezprostředně po dokončení venkovních oprav budovy plánujeme upravit školní zahradu tak, aby co nejlépe sloužila k relaxačním účelům pro žáky i učitele v době přestávek, volných hodin i při dalším pobytu ve škole.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má více než 35 členů s délkou pedagogické praxe 1 až 40 let. Je stabilizovaný a 97% učitelů je plně kvalifikovaných.

Ve škole pracuje výchovný poradce, který je zároveň poradcem pro volbu dalšího studia, preventista sociálně patologických jevů, metodik environmentálního vzdělávání a výchovy, asistent pedagoga pro práci se žákem s těžkým zrakovým a sluchovým postižením. Škola pravidelně spolupracuje se školním psychologem, jehož služeb mohou využít žáci a jejich rodiče i učitelé.

Škola využívá všech dostupných finančních zdrojů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků s cílem zajistit jejich odborný růst, stále rozšiřovat repertoár výukových metod a prohlubovat jejich schopnost chápat potřeby žáků i komunikovat s rodiči.

Někteří pedagogové soustavně publikují na odborně zaměřených webech. Škola vydala ve spolupráci s městem rigorózní práci učitelky dějepisu v oboru regionalistiky (J.V. Prášek). Šest členů pedagogického sboru se věnuje přednáškové činnosti pro veřejnost.

2.4 Charakteristika žáků

Počet podaných přihlášek do osmiletého studijního cyklu umožňuje provést výběr studijně nadaných žáků, kteří mají výborné předpoklady zvládat nároky gymnaziálního studia. Přitom nedochází k většímu odchodu všech nadaných žáků z brandýských základních škol (tzn. gymnázium neodčerpá všechny nadané žáky) – se souhlasem zřizovatele otevíráme každoročně jednu primu osmiletého gymnázia.

I přes demografický pokles počtu žáků v devátých ročnících ZŠ a velkou nabídku studijních možností na různých středních školách v okolí Brandýsa nad Labem a blízké Praze se nám daří vybrat a naplnit jednu třídu 1. ročníku čtyřletého gymnázia.

Do 8 – letého a 4-letého studijního cyklu jsme přijímali žáky např. z těchto ZŠ:

Benátky nad Jizerou

Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Čelákovice

Dřevčice

Dřísy

Kostelec nad Labem

Lázně Toušeň

Nehvizdy

Neratovice

Praha – Kbely

Praha – Satanice

Praha – Vinoř

Předměřice nad Jizerou

Záryby

Dostupnost školy a dopravní obslužnost je dobrá.

Přijímací zkoušky ve školním roce	Osmiletý studijní cyklus přihlášeno/přijato v 1. kole přijímací řízení	Čtyřletý studijní cyklus přihlášeno/přijato v 1. kole přijímací řízení
2005/2006	71/30	32/30
2006/2007	66/30	33/30
2007/2008	61/30	34/30
2008/2009	72/30	50/30

Škola má dlouhodobější zkušenost s integrací žáků se zdravotním znevýhodněním i s dětmi cizích státních příslušníků. Integrace žáka s těžkým zrakovým a sluchovým postižením je pro nás novou výzvou.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce:

Na Gymnáziu J. S. Machara existuje mnohaletá tradice každoročních sportovních a kulturních akcí. Některé z nich organizují žáci různých tříd sami(garantem je Studentský parlament), na organizaci dalších se významně podílejí.

Sportovní projekty:

- Podzimní fotbalový turnaj a Čokoládová štafeta
- Vánoční laťka
- Atletický Memoriál prof. Františka Šimka (spolupráce se Slavojem Stará Boleslav)
- Sportovní den

Kulturní projekty:

- Přijímání do Cechu studentského v rámci Dne studentů
- Mikulášské oslavy (program pro dětské oddělení brandýské nemocnice)
- Vánoční školní akademie
- Maturitní ples
- Sportovní a zábavná odpoledne pro seniory DPS Stará Boleslav
- Celoroční projekt Třídíme odpad
- Akce úklid kolem školy v rámci Dne Země

Součástí výchovného programu školy je spolupráce s vybranými humanitárními subjekty při realizaci sbírkových akcí (např.Světluška, Bílá pastelka, Projekt Šance, sbírky ADRA).

Pro žáky nižšího gymnázia pořádáme Školu v přírodě, lyžařský výcvikový kurz, seznamovací projekt Škola po škole. Žákům vyššího stupně osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia nabízíme lyžařské výcvikové kurzy, sportovní kurz, seznamovací projekt Škola po škole. Třídní kolektivy pravidelně vyjíždějí na řadu exkurzí a výletů v rámci ČR i EU.

Ve spolupráci s Fakultní ZŠ Palachova Brandýs nad Labem se uskutečňuje již několik let přírodopisně výtvarný projekt „Chorvatsko“. V pravidelném rytmu probíhají v rámci výuky cizích jazyků poznávací zájezdy především do zemí EU.

Dlouholetou tradici mají akce, jimiž se škola prezentuje ve městě a v regionu. Přírodovědná společnost Dr. A. Bečváře pořádá přednášky, astronomická pozorování a motivační programy pro podchycení zájemců o přírodní vědy. Společnost Dr. A. Bečváře uděluje každoročně Cenu A. Bečváře, kterou získá jeden z kandidátů nominovaných školami Středočeského kraje.

Od roku 1998 probíhá literární a recitační soutěže Macharův Brandýs. Setkání mladých umělců, které si získalo renomé v rámci Středočeského kraje, pořádáme v brandýském zámku ve spolupráci s městem.

Naše školní týmy i jednotliví žáci reprezentují školu v mnoha sportovních i vědomostních soutěžích (Pohár rozhlasu, Pythagoriáda, Matematický klokan, Historiáda apod.).

Školní pěvecký sbor pořádá samostatná vystoupení (i ve spolupráci s gymnaziálními sbory z Poděbrad, Ostravy a z Prahy) a kromě toho se účastní festivalových přehlídek (Děčín, Musica angelica).

Žáci Gymnázia J. S. Machara se v praxi dobře osvědčují jako průvodci v historických objektech města i jako pořadatelská služba při kulturních a společenských akcích ve městě.

Součástí prevence sociálně patologických jevů je spolupráce se sdružením Mise, městskou protidrogovou komisí a s Městskou policií Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

Naše škola je od roku 2007 Fakultní školou Univerzity Karlovy v Praze, Pedagogické fakulty. Dále spolupracujeme s Přírodovědeckou fakultou UK Praha, VŠCHT Praha, VOŠ MILLS Brandýs nad Labem.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

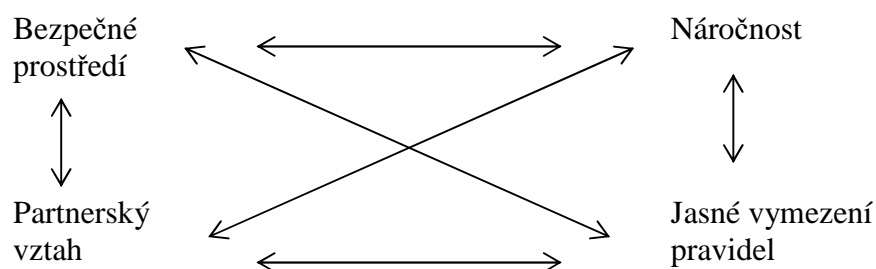
Spolupráce s rodiči a veřejností probíhá nejen prostřednictvím Školské rady, ale také prostřednictvím Unie rodičů. Protože členy Unie rodičů jsou zástupci rodičů všech tříd, je zajištěna obousměrná komunikace mezi vedením školy a zákonnými zástupci žáků.

Všichni rodiče mohou navštívit školu nejen v době konzultačních hodin a třídních schůzek, ale kdykoliv po vzájemné dohodě. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek, po internetu v programu Bakalář – webová aplikace zápis známek (výsledky vzdělávání žáků, komunikace vyučujících s rodiči, omlouvání žáků) a sděleními ve studentských průkazech. Možnost vzájemných informací po internetu chceme po vyhodnocení ročního provozu v budoucnu ještě rozšířit.

Škola vyvíjí rovněž ediční činnost, vydává či spoluvydává ročenky, příležitostné tisky k výročí školy apod. V roce 1996 vydalo Gymnázium J. S. Machara ve spolupráci s Městským muzeem Čelákovice antologii regionálních autorů „Hlas domova.“ Gymnázium J. S. Machara se podílelo rovněž na vydání navazující publikace „Hlas domova 2“ věnované výtvarnému umění a architektuře v regionu (Čelákovice, 2000).

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Jsme školou vycházející z hlubokých tradic českého gymnaziálního vzdělávání. Vědomí si odpovědnosti, jíž máme vůči odkazu minulosti, nechceme nechat zplanět tradiční hodnoty s tímto typem školy historicky spjaté.

Usilujeme o vlídné a přátelské prostředí. Důležité je pro nás budování atmosféry důvěry a otevřenosti k názorům žáků. Jsou podporovány aktivity, které vycházejí od žáků a nejsou v rozporu s cíli gymnaziálního vzdělávání. Cílem je vytvořit pro žáky podnětné prostředí, zážitek radosti z poznávání i ze sociálních kontaktů a motivovat je k aktivnímu a zodpovědnému přístupu ke studiu.

Současně ovšem upevňujeme vědomí tradičních rolí studenta a učitele. Budujeme partnerství založené na vzájemné úctě a respektu, který není necitlivě potlačován ve jménu primitivně chápané individuální svobody a práva na sebevyjádření. Vědomé přijetí autority a zvnitřnění pravidel soužití pokládáme za součást osobnostní formace studentů.

Naším cílem je zajistit studentům bezpečné prostředí pro vzdělávání i psychosociální a emoční rozvoj. Případným projevům fyzicky či psychicky ohrožujícího chování u kteréhokoli z aktérů výchovně vzdělávacího procesu jsme proto připraveni čelit s důrazem, jenž odpovídá významu, jaký bezpečnému prostředí přikládáme.

Projevujeme citlivost vůči individuálním potřebám studentů, jejich jedinečným stylům učení a specifickým vzdělávacím potřebám, aniž bychom proto rezignovali na vysoké nároky, které na ně klademe. V našich studentech upevňujeme vědomí, že předpokladem úspěchu je z velké části také cílevědomé úsilí, píle, přemáhání překážek.

Společně se studenty hledáme takové podoby vzdělávání, které aktivizují jejich zájem, rozvíjejí tvůrčí potenciál a korespondují se současnými poznatky vývojové a pedagogické psychologie a s moderními edukačními trendy. Současně ovšem neztrácíme ze zřetele význam mnohdy méně atraktivního pamětného učení, aplikačních činností s menším podílem kreativity, procvičování a opakování. Cíleně usilujeme o postupné zautomatizování některých kognitivních a praktických procesů, které tak uvolní mentální kapacitu studentů ke skutečné tvůrčí činnosti a rozvoji specifických nadání.

Uplatňujeme širokou škálu vzdělávacích forem a metod práce, nenadřazujeme však jejich význam obsahu. Uplatnění konkrétní metody a formy práce pro nás zůstává nástrojem k adekvátnímu zprostředkovávání vzdělávacího obsahu, nikoli cílem samým. Efektivitu konkrétních postupů nezaměňujeme za efektnost, potřeby studentů neztotožňujeme automaticky s jejich momentálními přáními.

Posilujeme vztah k místnímu regionu prostřednictvím spolupráce s městem, účasti a pomoci žáků při uskutečňování a organizování různých společenských, kulturních a sportovních akcí.

Škola je místem, kde se posiluje chuť a dovednost k celoživotnímu učení, kde se poznává život a práce v týmu.

Prioritou je připravit žáky odborně i jazykově ke studiu na libovolné vysoké škole. Proto je v prvních 4 letech (osmiletý studijní cyklus) či v prvním roce (čtyřletý studijní cyklus) studia výuka zaměřena na budování co nejširšího všeobecného rozhledu a poté následuje široká nabídka volitelných předmětů umožňujících profilaci.

Volba předmětů během studia:

- Sekunda – 2.cizí jazyk (NEJ, FRJ,RUJ)
Během celého studia je kladen důraz na kvalitní výuku cizích jazyků navazující na předchozí jazykové vzdělání.
- Kvinta – latina nebo deskriptivní geometrie (do sexty) ⇒ pak na latinu v septimě navazují základy humanitní vzdělanosti a na deskriptivní geometrii navazuje technické kreslení
- Kvinta – hudební nebo výtvarná výchova (do sexty)
- Septima – volba 1 povinného a libovolného počtu nepovinných seminářů (výběr z 20 nabízených seminářů)
- Oktáva – volba 4 povinných a libovolného počtu nepovinných seminářů (výběr z 20 nabízených seminářů)
1. A - 2. cizí jazyk (NEJ,FRJ,RUJ)
- hudební nebo výtvarná výchova (do 2. ročníku)
2. A - latina nebo deskriptivní geometrie (do 3. ročníku) ⇒ na latinu ve 4. ročníku navazují základy humanitní vzdělanosti a na deskriptivní geometrii navazuje technické kreslení
3. A - volba 1 povinného a libovolného počtu nepovinných seminářů (výběr z 20 nabízených seminářů)
4. A - volba 4 povinných a libovolného počtu nepovinných seminářů (výběr z 20 nabízených seminářů)

Semináře jsou nabízeny napříč 3. a 4. ročníky vyššího stupně osmiletého studijního cyklu i čtyřletého studijního cyklu.

Do seminářů jsou zváni odborníci z praxe (ekonomie, právo, ekologie apod.), aby žáci získali hlubší orientaci v oborech, které budou studovat na vysokých školách.

Velký důraz klademe na kvalifikovanost učitelů, a to jak po stránce odborné, tak i pedagogické. Učitelé motivují svým zaujetím pro obor a profesionálním přístupem. Mění se chápání role učitele ve svém komplexu, více se zaměřujeme na aktivizující vyučovací metody, na hlubší pochopení stylů učení žáků a jim odpovídajících stylů vyučování, metod a forem práce z hlediska jednotlivých skupin žáků. Z toho vychází také nutnost kontinuálního zdokonalování metod a forem evaluace znalostí a dovedností.

3.2 Profil absolventa

Gymnázium J.S.Machara vzdělává své žáky tak, aby

- byli vybaveni souborem znalostí, vědomostí, dovedností, návyků a postojů, které jim umožní začlenit se do společnosti, sdílet její myšlenkové a kulturní bohatství a rozvíjet je
- si osvojili strategii učení, byli podněcováni k tvořivému myšlení, řešení problémů, logickému uvažování a byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání
- byli vedeni k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, rozvíjí se u nich schopnost respektovat práci a úspěchy druhých
- se naučili projevovat jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.
- u nich byla rozvíjena vnímavost a citlivé vztahy k lidem, přírodě, prostředí
- byli tolerantní a ohleduplní k jiným lidem, kulturám a duchovním hodnotám
- se učili být zodpovědnými za své fyzické a duševní zdraví, učili se je chránit a rozvíjet

Absolvent našeho gymnázia by měl disponovat širokým všeobecným vzděláním obohaceným o hlubší poznávání přírodních a humanitních věd (podle své volby). Měl by se orientovat v základech různých oborů, rozvinout individuální dispozice tak, aby si mohl vybrat studijní obor na VŠ.

Absolvent by měl mít kvalitní jazykové i počítačové znalosti a dovednosti a měl by umět komunikovat ústně, písemně i pomocí ICT, a to jak v mateřském, tak i v cizím jazyce, a prakticky používat ICT při své práci i pro vlastní vzdělávání.

3.3 Organizace přijímacího řízení do 1. ročníku

Podrobná kritéria pro přijímací řízení jsou zveřejněna na webových stránkách školy (www.gbl.cz) pro oba vzdělávací programy (osmiletý i čtyřletý cyklus studia) vždy nejpozději do 31. 1. toho kalendářního roku, v němž uchazeči podávají přihlášku ke studiu.

- Přijímací zkoušky do čtyřletého a nižšího stupně osmiletého cyklu studia:
  - Využíváme testy společnosti SCIO – test obecných studijních předpokladů
  - Hodnotíme prospěch uchazečů za II. pololetí čtvrtého ročníku ZŠ a I. pololetí pátého ročníku ZŠ, resp. II. pololetí osmého ročníku ZŠ a I. pololetí devátého ročníku ZŠ z vybraných předmětů.
- Přijímací zkoušky do vyššího stupně osmiletého studia:
  - Využíváme testy společnosti SCIO – test obecných studijních předpokladů
  - Žák se podrobí ústní zkoušce z cizího jazyka
  - Hodnotíme prospěch uchazeče za II. pololetí osmého ročníku ZŠ a I. pololetí devátého ročníku ZŠ z vybraných předmětů

Přijímací zkoušky se konají v termínech určených platnou legislativou; svým obsahem a obtížností nepřekračují vzdělávací obsah Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška má podle školského zákona č. 561/2004 Sb.(v aktuálním znění) dvě části, společnou a profilovou.

o Společná část maturitní zkoušky

Žáky připravujeme na:

- Povinné zkoušky z českého jazyka a literatury
z cizího jazyka (ANJ,NEJ,FRJ,RUJ)
nebo
z matematiky

Povinné zkoušky si žáci volí buď v základní nebo vyšší úrovni obtížnosti dle svého svobodného rozhodnutí.

- Nepovinné zkoušky

Žák si může (ale nemusí) zvolit maximálně tři nepovinné zkoušky z této nabídky:

český jazyk a literatura
cizí jazyk (ANJ,NEJ,FRJ,RUJ)
matematika
občanský a společenský základ
biologie
fyzika
chemie
dějepis
zeměpis
dějiny umění

o Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze dvou povinných zkoušek s možností konat až dvě nepovinné zkoušky.

- Forma profilových zkoušek:

Ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí

- Žáci si volí zkoušky z této nabídky:

český jazyk a literatura
cizí jazyk (ANJ,NEJ,FRJ,RUJ)
matematika
občanský a společenský základ

biologie
fyzika
chemie
dějepis
zeměpis
informační a komunikační technologie
dějiny umění

Poznámky:

- český jazyk a literaturu si žáci mohou volit jen jako nepovinnou zkoušku
  - koná-li žák ve společné části maturitní zkoušky povinnou zkoušku z matematiky, musí si v profilové části vybrat jako povinnou zkoušku cizí jazyk
  - koná-li žák ve společné části maturitní zkoušky povinnou zkoušku z cizího jazyka, může si v profilové části vybrat cizí jazyk, ale jiný než ve společné části
-
- Obsah zkoušek je v souladu s učebními osnovami povinných vyučovacích předmětů a volitelných seminářů.
  - Aktuální údaje budou vždy uvedeny na www.gbl.cz.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Pedagogové Gymnázia J. S. Machara jsou vedeni snahou vybavit žáky gymnázia potřebnými znalostmi a dovednostmi a rozvinout jejich schopnosti tak, aby byl nastartován trvalý proces všestranného rozvoje osobnosti v následném studiu i v ostatních rovinách života.

Společnými výchovnými a vzdělávacími strategiemi chceme rozvíjet sedm klíčových kompetencí.

I. Kompetence k učení

snažíme se

- umožnit žákům osvojit si strategie učení

- motivovat je pro celoživotní učení

- Individuálním přístupem k žákům zvyšujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro ně samotné.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Během výuky kladem důraz na čtení s porozuměním, na práci s textem, vyhledávání informací a jejich kritickou analýzu.
- Na konci 4. ročníku (kvarty) zpracují žáci oborovou práci, kterou prezentují před učiteli, příp. před rodiči.
- Žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování.
- Ve spolupráci s městem Brandýs nad Labem – Stará Boleslav nabízíme žákům účast na veřejných akcích, při nichž mohou osvědčit své znalosti (průvodcovská služba, tlumočnické služby).

- Zadáváme zajímavé domácí úkoly.
- Žáci se zúčastňují soutěží a olympiád.
- Motivujeme žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi.
- Umožňujeme žákům, aby si platnost tvrzení mohli sami ověřit (časté zařazování práce s literaturou, s odbornými časopisy a internetem přímo v hodinách).
- Vedeme žáky k samostatnosti při vytváření referátů.

II. Kompetence k řešení problémů

podněcujeme žáky

- k tvořivému myšlení

- k logickému uvažování

- k řešení problémů

- Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svoje řešení dokázali obhájit.
- Studijní, kázeňské a jiné problémy nejsou chápány ani prezentovány jako neosobní procesní záležitost mezi školou a zákonnými zástupci žáků či zletilými žáky, nýbrž žáci sami jsou vybízeni k aktivní účasti na jejich řešení. Míra odpovědnosti, která je na ně přenášena, přirozeně odpovídá míře jejich mentální a sociální vyspělosti.
- Žáci aktivně zasahují do řešení problémů školy prostřednictvím Studentského parlamentu.
- Motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života.
- Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a kritickému vyhodnocování zdrojů tištěných, ústních, elektronických (včetně internetu) a k vhodnému využití pramenů.
- Ve škole v přírodě a během celého školního roku používáme k logickému řešení problémů tzv. miniprojekty.
- Starší žáci připravují pro mladší spolužáky různé aktivity (např. sportovní soutěže).
- Žáci se aktivně podílejí na všech fázích činnosti, tj. na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

III. Kompetence komunikativní

vedeme žáky

- k všestranné komunikaci

- k účinné komunikaci

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými.
- Učíme žáky vhodnou formou obhajovat svůj názor a argumentovat a zároveň poslouchat názory druhých.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami.
- Využíváme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.
- Podporujeme komunikaci s jinými školami.
- Rozvoji komunikačních dovedností je věnován významný prostor ve všech předmětech, největší přirozeně v českém a cizím jazyce.

IV. Kompetence sociální a personální

rozdíváme u žáků

- schopnost spolupracovat

- schopnost respektovat práci vlastní i druhých

- Během vzdělávání zařazujeme skupinovou práci žáků a uplatňujeme principy kooperativního učení.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků při učení.
- Na praktických cvičeních a úkolech (TEV, Škola v přírodě atd.) vyvozujeme sociální kompetence.
- Při předmětech k tomu vhodných klademe důraz na prožitek (HUV, VYV, DRA).
- Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování.
- Posilujeme u žáků odvahu zaujmout odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi.
- Při prezentaci oborových prací i dalších příležitostech umožňujeme žákům prokázat svou dovednost.
- Snažíme se žáky naučit základům kooperace a týmové práce.
- Vztahy mezi žáky cíleně upevňujeme prostřednictvím společných pobytů (lyžařský výcvik, seznamovací projekt Škola po škole, vícedenní školní výlety).
- Podporujeme sociální obratnost studentů při styku s odlišným kulturním prostředím (vícedenní studijní zájezdy do zahraničí).

V. Kompetence občanská

připravujeme žáky

-jako svobodné a zodpovědné osobnosti

-jako osobnosti uplatňující svá práva

-jako osobnosti plnící své povinnosti

- Ve třídních kolektivech žáci společně aplikují školní řád a stanovují pravidla chování ve třídě.
- Environmentální plán školy zasahuje všechny vyučované oblasti.
- Při udělení pochval i trestů posilujeme u žáků odpovědnost za vlastní jednání.
- V rámci miniprojektů v občanské výchově systematicky připravujeme žáky k přijetí právní odpovědnosti a plnění role občana ČR i EU.
- Využíváme příležitostí k uplatňování nabytých vědomostí v praxi, trvale udržujeme kontakty s organizacemi ve městě.

VI. Kompetence pracovní

pomáháme žákům

- poznávat své reálné možnosti

- uplatňovat získané dovednosti při profesní orientaci

- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze.
- Připravujeme žáky k výběru vhodných volitelných předmětů ve vyšších ročnících.
- Nabídkou nepovinných předmětů rozšiřujeme možnost získávaných dovedností.
- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých reálných možností při volbě budoucí profese.

VII. Kompetence k podnikavosti

usilujeme, aby žáci

- *rozvíjeli svůj osobní a odborný potenciál*
- *rozpoznávali a využívali příležitosti*
- *uplatňovali vlastní iniciativu, tvořivost*
- *vítali a podporovali inovace*
- *kriticky hodnotili dosažené výsledky a rizika*
- *korigovali další činnost*
- *cháпали podstatu a principy podnikání*

- Nabízíme žákům velký počet (20) volitelných seminářů.
- Vytváříme příležitosti k aktivitám, které podporují schopnost žáků samostatně o něčem rozhodovat, něco plánovat a realizovat – studentská akademie, maturitní ples, burza učebnic atd..
- Vybízíme k hodnocení vlastních postupů a výsledku práce.
- Zapojujeme žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů.
- Pomáháme žákům odhalit jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí soutěží a olympiád.
- Zařazujeme do výuky aktivity, které seznamují žáky s pracovními příležitostmi.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

probíhá na naší škole formou integrace do běžných tříd, zabezpečujeme však pro ně individuální podmínky.

Škola:

- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (speciální pedagogická centra, pedagogicko-psychologická poradna) a s dalšími odborníky (lékaři, psychologové)
- zajišťuje individuální vzdělávací plány, pokud to postižení žáka vyžaduje
- zajišťuje individuální přístup k žákům
- zohledňuje druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledku vzdělávání
- zajišťuje úpravu pracovního prostředí (vhodné osvětlení, úprava nábytku)
- zajišťuje pomoc při získávání kompenzačních pomůcek
- zajišťuje asistenta pedagoga a jeho financování

- zajišťuje zvyšování odbornosti pedagogického sboru v oblasti inkluze
- zajišťuje úpravu dalších podmínek, které je škola schopna ovlivnit

Žáci se zdravotním postižením

Žáci se zdravotním znevýhodněním a vývojovými poruchami učení

- * všichni tito žáci jsou podchyceni výchovným poradcem školy
- * na naší škole nemáme bezbariérový přístup do učeben, proto žákům se zdravotním znevýhodněním, týkajícím se snížené, resp. zpomalené hybnosti, organizujeme podmínky tak, aby
  - a) nemuseli při příchodu do školy a odchodu ze školy scházet do suterénu k šatním skříňkám – využívají vlastní skříňky v kabinetech pedagogů
  - b) nenosili větší množství školních potřeb a učebnic – mají jednu učebnici ve škole a jednu pro domácí přípravu
- * o zdravotních problémech žáků, z nichž vyplývá nutnost vytvořit individuální pracovní podmínky, jsou všichni pedagogové informováni prostřednictvím zvláštní schůzky s rodiči žáka, příp. s lékařem
- * modifikujeme průběh vyučovací hodiny podle individuálních potřeb žáka
- * ve škole vytváříme prostor pro speciální zdravotní péči zajišťovanou rodinou žáka
- * třídní učitel a výchovný poradce školy jsou v trvalém kontaktu se zákonnými zástupci žáka, takže je zajištěna trvalá aktualizace informací o zdravotním stavu a o pokrocích i problémech ve vzdělávacím procesu
- * umožňujeme vytvoření individuálních vzdělávacích plánů
- * zohledňujeme zdravotní znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci se sociálním znevýhodněním

(žáci, kteří pocházejí ze sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného prostředí)

Škola:

- umožňuje konzultaci s psychologem
- spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a úřadem práce
- nabízí pomoc při doučování
- vytváří aktivity vedoucí k maximálnímu zapojení těchto žáků do života školy

3.7 Zabezpečení výuky mimořádně nadaných žáků

Dlouhodobý proces identifikace mimořádného nadání žáků má na gymnáziích (zvláště víceletých) další typický rys. Na základě přijímacího řízení lze předpokládat, že většina žáků má obecně nadprůměrné studijní předpoklady a naše škola se svým všeobecným zaměřením má za úkol pomoci žáku rozpoznat, na které obory se má orientovat především.

Jedná se o složitý proces, do něhož vstupuje také biologické, psychické a sociální zrání žáka.

Naše škola usiluje o to, aby vytvořila co nejlepší klima.

* Vyučující jednotlivých předmětů se vzájemně informují o svých pozorováních týkajících se:

- vynikajících výsledků při zvládnání zadaných úkolů
- vysoké motivovanosti žáka
- „mimoškolních“ znalostí v oboru
- schopností originálně řešit úkoly
- hlubšího vhledu do oboru
- schopnosti hledat a najít nové souvislosti

* V běžné výuce jsou nadaným žákům zadávány úkoly navíc.

* Mimořádně vysoká a všestranná nabídka volitelných seminářů napříč ročníky.

* Zařazování volitelných seminářů podle zájmu žáků.

* Žáci se účastní školních soutěží, především však soutěží vyšší úrovně, aby získali zpětnou vazbu díky porovnání s žáky jiných škol.

* Přírodovědná společnost Dr.A.Bečváře, která působí při naší škole, si určila jako hlavní cíl podchycovat talenty v oboru přírodních věd a matematiky (přednášky, semináře, astronomická pozorování, experimenty.)

* Od roku 2007 je naše škola fakultní školou Univerzity Karlovy v Praze, Pedagogické fakulty – jednou rovinou spolupráce je možnost konzultací našich žáků s vysokoškolskými pedagogy při zpracování oborových prací.

* Škola využívá možností zapojování se do projektů.

* Kontakt s Přírodovědeckou fakultou UK mohou naši žáci využít účastí na exkurzích a přednáškách.

3.8 Začlenění průřezových témat

3.8.1 Nižší stupeň osmiletého gymnázia

Realizace všech okruhů průřezových témat proběhne na naší škole ve dvou etapách:

I. etapa – současnost

- všechna témata jsou integrována do jednotlivých předmětů
- pokračujeme v ověřených periodických kurzech a v miniprojektu „Jedeme na výlet“
- periodické kurzy: prožitkový kurz Prevence patologických jevů s motivací ke zdravému životnímu stylu
  - adaptační stmelovací kurz „Škola po škole“
  - lyžařský kurz
- projekt „Škola v přírodě“
- současně budeme ověřovat nové projekty a miniprojekty, které bychom v budoucnu mohli zařazovat periodicky

II. etapa

- část témat zůstane integrována ve vyučovacích předmětech
- budou probíhat projekty, ve kterých je promyšleně provázáno více vyučovacích předmětů

V tabulce jsou použity tyto zkratky:

INT + zkratka předmětu: tematický okruh je integrován v daném vyučovacím předmětu

PPK: prožitkový preventivní kurz

ŠPŠ: adaptační stmelovací kurz Škola po škole

LK: lyžařský kurz

ŠvP: projekt Škola v přírodě

OV: osobnostní vývoj

SR: sociální rozvoj

MR: morální rozvoj

RČ: receptivní činnost

PČ: produktivní činnost

<i>Průřezové téma Tematický okruh</i>	<i>I.ročník prima</i>	<i>II.ročník sekunda</i>	<i>III.ročník tercie</i>	<i>IV. ročník kvarta</i>
Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj rozvoj schopností poznávání	INT/ČJL INT/DĚJ INT/ZEM INT/FYZ INT/MAT INT/IVT INT/Př projekt ŠvP	INT/ZEM INT/Př INT/NEJ INT/FRJ	INT/OBV INT/Př	INT/ČJL INT/MAT INT/Př
Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj sebezpoznání a sebepečení	INT/TEV miniprojekt ERB /OBV INT/ANJ prožitkový kurz PPK adaptační kurz ŠPŠ	INT/ČJL INT/DĚJ INT/TEV INT/FRJ prožitkový kurz PPK	INT/TEV INT/FRJ INT/OBV INT/Př prožitkový kurz PPK	INT/MAT INT/TEV INT/NEJ INT/Př prožitkový kurz PPK
Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace	INT/TEV INT/IVT INT/OBV INT/Př adaptační kurz ŠPŠ miniprojekt Výlet	INT/TEV INT/ANJ INT/OBV INT/Př prožitkový kurz PPK	INT/TEV INT/OBV INT/Př prožitkový kurz PPK	INT/CHE INT/TEV INT/NEJ INT/OBV INT/Př prožitkový kurz PPK
Osobnostní a sociální Výchova osobnostní rozvoj psychohygienu	INT/TEV INT/OBV prožitkový kurz PPK	INT/TEV prožitkový kurz PPK	INT/TEV INT/OBV INT/Př prožitkový kurz PPK	INT/CHE INT/TEV prožitkový kurz PPK
Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj kreativita	INT/ČJL INT/TEV INT/IVT INT/Př Projekt ŠvP	INT/ZEM INT/FYZ INT/MAT INT/TEV INT/IVT	INT/ČJL INT/TEV INT/Př	INT/ČJL INT/MAT INT/TEV INT/IVT
Osobnostní a sociální výchova sociální rozvoj poznávání lidí	INT/ČJL INT/TEV INT/Př miniprojekt ERB/OBV projekt ŠvP adaptační kurz ŠPŠ	INT/TEV INT/OBV INT/Př	INT/TEV INT/FRJ INT/OBV INT/Př	INT/TEV INT/NEJ
Osobnostní a sociální výchova sociální rozvoj mezilidské vztahy	INT/TEV INT/OBV INT/Př adaptační kurz ŠPŠ projekt ŠvP	INT/ČJL INT/TEV INT/Př	INT/ČJL INT/TEV INT/OBV INT/Př	INT/MAT INT/TEV INT/OBV

Osobnostní a sociální výchova sociální rozvoj komunikace	INT/ČJL INT/ZEM INT/TEV INT/IVT INT/OBV INT/Př adaptační kurz ŠPŠ projekt ŠvP	INT/TEV INT/IVT INT/NEJ INT/FRJ INT/OBV	INT/TEV INT/Př INT/OBV	INT/TEV INT/OBV INT/Př
Osobnostní a sociální výchova sociální rozvoj kooperace a kompetice	INT/ZEM INT/MAT INT/TEV INT/Př projekt ŠvP	INT/TEV INT/ANJ INT/OBV sportovní kurz LK	INT/TEV INT/NEJ INT/OBV INT/Př	INT/TEV INT/IVT INT/NEJ INT/OBV INT/Př
Osobnostní a sociální výchova morální rozvoj řešení problémů, rozhodovací dovednosti	INT/TEV INT/IVT INT/OBV INT/Př prožitkový kurz PPK	INT/FYZ INT/TEV INT/IVT prožitkový kurz PPK	INT/TEV INT/Př INT/OBV prožitkový kurz PPK	INT/TEV INT/OBV INT/Př prožitkový kurz PPK
Osobnostní a sociální výchova morální rozvoj hodnoty, postoje, praktická etika	INT/IVT INT/OBV PPK	INT/Př INT/OBV PPK	INT/OBV PPK	INT/FRJ INT/OBV PPK
Výchova demokratického občana občanská společnost a škola	INT/OBV adaptační kurz ŠPŠ	INT/OBV		INT/OBV
Výchova demokratického občana občan, občanská společnost a stát	INT/DĚJ INT/ZEM	INT/ČJL INT/MAT INT/OBV		INT/ZEM INT/OBV
Výchova demokratického občana formy participace občanů v politickém životě				INT/OBV

Výchova demokratického občana principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	INT/ZEM adaptační kurz ŠPŠ	INT/OBV		INT/ZEM INT/OBV
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	INT/ČJL INT/ZEM INT/Př	INT/OBV INT/Př INT/NEJ	INT/ČJL INT/ZEM INT/Př	INT/ČJL INT/NEJ INT/ANJ INT/Př
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech objevujeme Evropu a svět	INT/ZEM INT/Př	INT/FRJ INT/Př	INT/Př	INT/NEJ INT/ANJ INT/Př
Výchova k myšlení v evropských souvislostech jsme Evropané	INT/OBV	INT/Př INT/OBV	INT/ČJL INT/ZEM	INT/ČJL INT/ZEM
Multikulturní výchova kulturní diference	INT/ČJL	INT/ZEM INT/NEJ projekt ŠvP	INT/ČJL INT/OBV INT/Př	
Multikulturní výchova lidské vztahy	miniprojekt ERB/OBV prožitkový kurz PPK adaptační kurz ŠPŠ projekt ŠvP		INT/OBV INT/Př	INT/NEJ INT/ANJ INT/FRJ INT/Př
Multikulturní výchova etnický původ	INT/ČJL	INT/ZEM INT/OBV	INT/Př	

Multikulturní výchova multikulturalita	INT/ZEM	INT/ZEM	INT/ANJ	INT/ČJL INT/NEJ
Multikulturní výchova princip sociálního smíru a solidarity	INT/OBV		INT/Př	INT/OBV
Environmentální výchova ekosystémy	INT/ZEM INT/Př Projekt ŠvP	INT/ZEM INT/Př	INT/Př	INT/ZEM INT/Př
Environmentální výchova Základní podmínky života	INT/ZEM INT/Př	INT/CHE INT/Př	INT/FYZ INT/Př	INT/Př
Environmentální výchova lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/ZEM INT/FYZ INT/VYV INT/IVT INT/Př adaptační kurz ŠPŠ projekt ŠvP	INT/FYZ INT/Př	INT/Př	INT/CHE INT/Př
Environmentální výchova vztah člověka k prostředí	INT/DĚJ INT/IVT INT/Př projekt ŠvP	INT/ZEM INT/IVT INT/Př sportovní kurz LK	INT/CHE INT/Př	INT/FRJ INT/Př
Mediální výchova kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	INT/ČJL INT/ZEM INT/IVT Prožitkový kurz PPK	INT/ČJL INT/ZEM INT/CHE INT/IVT INT/NEJ prožitkový kurz PPK sportovní kurz LK	INT/ZEM INT/Př INT/ANJ	INT/NEJ
Mediální výchova interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		INT/Př INT/NEJ	INT/FYZ INT/ANJ	INT/ČJL

Mediální výchova stavba mediálních sdělení		INT/ČJL		INT/OBV
Mediální výchova vnímání autora mediálních sdělení				INT/OBV
Mediální výchova tvorba mediálního sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti		INT/OBV		INT/OBV
Mediální výchova práce v realizačním týmu	INT/OBV adaptační kurz ŠPŠ projekt ŠvP	INT/OBV sportovní kurz ŠvP	INT/FYZ INT/IVT lyžařský kurz LK	

3.8.2 Vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Čtyřleté gymnázium

Všechny tematické okruhy jsou v průběhu čtyřletého cyklu integrovány do různých předmětů. Pro tuto část ŠVP byla zvolena tabulace odlišná od části pro ZV.

Další způsoby realizace průřezových téma:

- větší celky tvoří podstatnou část obsahové náplně nově vytvořených předmětů etická výchova (ETV), mediální výchova (MEV) a základy humanitní vzdělanosti (ZHS) (osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova)
- * miniprojekty „Jedeme na výlet“, tj. školní výlety, exkurze a zahraniční zájezdy dávají žákům možnost v praxi uplatňovat rozvinuté kompetence a učitelům ověřovat úroveň rozvinutí sledovaných kompetencí (6.1.2,6.1.3,6.2.4,6.3.3,6.4.3)
- periodické kurzy**, tj. kurzy, kterými postupně projdou všechny třídy
- prožitkový kurz Prevence patologických jevů s motivací ke zdravému životnímu stylu (6.1.1,6.1.2,6.1.4,6.1.5)
- * adaptační stmelovací kurz „Škola po škole“ pro 1.A (6.1.3,6.1.4,6.1.5)
- lyžařský kurz pro kvintu a 1.A (6.1.3,6.1.4,6.1.5)

Tematický okruh	1.A/KVI	2.A/SE	3.A/SP	4.A/OK
6.1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	ANJ,FRJ,NEJ, RUJ,ZSV,ETV, MAT,BIO,DEG ,HUV,VYV,TEV	NEJ,ZSV,DEG, TEV	MAT,DEG, BIO,TEV	ZSV,TEV
6.1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	DĚJ,ZSV,ETV, HUV,TEV,FYZ, ICT	ANJ,FRJ,NEJ, DĚJ, TEV,MAT,ICT	NEJ,DĚJ, TEV	
6.1.3 Sociální komunikace	ANJ, FRJ,NEJ,RUJ,DĚ J,ETV,HUV, TEV,ICT	DĚJ,ZSV,VYV, TEV,ICT,MEV	ČJL,DĚJ, TEV,ZSV, ZHV	DĚJ,ZSV, TEV,ZHV
6.1.4 Morálka všedního dne	ZSV,ETV,TEV, FYZ	ZSV,TEV,MEV	ANJ,TEV, ZHV	ZSV,TEV
6.1.5 Spolupráce a soutěž	ANJ,ZSV,LAJ,TE V	ZSV,LAJ,TEV, DEG,MEV	NEJ,ZSV, TEV,DEG, TEK	ANJ,TEV, TEK
6.2.1 Globalizační a rozvojové procesy	ČJL,DĚJ,ZEM,I CT	FRJ,NEJ,DĚJ, ZEM,ICT, MEV	DĚJ,ZEM, ZSV,BIO, ZHV	
6.2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	DĚJ,ZEM,FYZ	FRJ,DĚJ,ZEM, BIO,MEV	DĚJ,ZEM, ZSV,CHE	ANJ,DĚJ, CHE
6.2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce	ZEM,ETV	ZEM, MEV	ZEM, ZSV, ZHV	ZHV
6.2.4 Žijeme v Evropě	ČJL,DĚJ,ZEM,L AJ,HUV,FYZ, BIO	ANJ,NEJ,DĚJ, ZEM,LAJ, HUV,VYV, MEV	ANJ,NEJ,RUJ,DĚJ, ZEM,ZSV,LAJ,FY Z,TEK,ZHV	FRJ, NEJ, ZSV, TEK, ZHV
6.2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	ČJL,FYZ,BIO,H UV	DĚJ,LAJ,BIO,VY V	ZHV,GEO	ZSV,ZHV
6.3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů	ANJ,DĚJ	DĚJ,ZSV,HUV, MEV	DĚJ	ZHV
6.3.2 Psychosociální aspekty interkulturality	FRJ		ZSV	

6.3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	FRJ,NEJ,RUJ, ZEM,ICT	ANJ,RUJ,ZEM, ZSV LAJ,HUV,ICT, MEV	ANJ,NEJ,RUJ,ZEM ,ZSV,LAJ,ZHV	ZHV
6.4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí	ZEM	ZEM,VYV,BIO, FYZ	ZEM	
6.4.2 Člověk a životní prostředí	DĚJ,ZEM,FYZ,B IO,CHE	ZEM,FYZ,MEV	ZEM,FYZ,BIO	
6.4.3 Životní prostředí regionu a ČR	FRJ,NEJ,ZEM	ZEM,FYZ,BIO	ZEM,BIO	FRJ,NEJ
6.5.1 Média a mediální produkce	ČJL,ANJ,FRJ,NE J,FYZ,ICT	FRJ,TEV,ICT, MEV		FYZ
6.5.2 Mediální produkty a jejich význam	ČJL,VYV,FYZ	ANJ, MEV		FRJ,NEJ
6.5.3 Uživatelé	FYZ,ICT	ICT, MEV	ČJL,ANJ	ČJL,FRJ,NEJ
6.5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií	DĚJ,FYZ,ICT	ICT, MEV		FRJ,NEJ,ZSV,TEK
6.5.5 Role médií v moderních dějinách		MEV		ANJ,FRJ,NEJ

4.Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu nižšího stupně osmiletého gymnázia

Vzdělávací oblasti a vyučovací předměty

Předmět	Třída	Vzdělávací obor /tematický okruh	Vzdělávací oblast
ČJL	prima - kvarta	český jazyk a literatura (5.1.1)	jazyk a jazyková komunikace (5.1.)
ANJ	prima - kvarta	cizí jazyk (5.1.2)	jazyk a jazyková komunikace (5.1.)
NEJ	sekunda - kvarta	další cizí jazyk (5.10.1)	doplňující vzdělávací obory (5.10)
FRJ	sekunda - kvarta	další cizí jazyk (5.10.1)	doplňující vzdělávací obory (5.10)
MAT	prima - kvarta	matematika a její aplikace	matematika a její aplikace (5.2)
IVT	prima	informační a komunikační technologie(5.3.1)	informační a komunikační technologie (5.3)
	sekunda	člověk a svět práce (5.9.1)	člověk a svět práce (5.9)
		využití digitálních technologií	
	tercie	informační a komunikační technologie(5.3.1)	informační a komunikační technologie (5.3)
DĚJ	prima - kvarta	dějepis (5.5.1)	člověk a společnost (5.5)
OBV	prima	výchova k občanství (5.5.2)	člověk a společnost (5.5)
	sekunda	výchova k občanství (5.5.2)	člověk a společnost (5.5)
	tercie	výchova k občanství (5.5.2)	člověk a společnost (5.5)
		výchova ke zdraví (5.8.1)	člověk a zdraví (5.8)
	kvarta	výchova k občanství (5.5.2)	člověk a společnost (5.5)
		člověk a svět práce (5.9.1)svět práce	člověk a svět práce (5.9)
FYZ	prima - kvarta	fyzika (5.6.1)	člověk a příroda (5.6)
CHE	sekunda	chemie (5.6.2)	člověk a příroda (5.6)
	tercie	chemie (5.6.2)	člověk a příroda (5.6)
		člověk a svět práce (5.9.1)	člověk a svět práce (5.9)
		práce s laboratorní technikou	
	kvarta	chemie (5.6.2)	člověk a příroda (5.6)
PŘÍ	prima - sekunda	přírodopis (5.6.3)	člověk a příroda (5.6)
	tercie	přírodopis (5.6.3)	člověk a příroda (5.6)
		výchova ke zdraví (5.8.1)	člověk a zdraví (5.8)
	kvarta	přírodopis (5.6.3) člověk a svět práce (5.9.1) práce s laboratorní technikou	člověk a příroda (5.6) člověk a svět práce (5.9)
ZEM	prima - kvarta	zeměpis (geografie) 5.6.4)	člověk a příroda (5.6)
HUV	prima - kvarta	hudební výchova (5.7.1)	umění a kultura (5.7)
VYV	prima - kvarta	výtvarná výchova (5.7.2)	umění a kultura (5.7)
TEV	prima - kvarta	tělesná výchova (5.8.2)	člověk a zdraví (5.8)
		výchova ke zdraví (5.8.1)	člověk a zdraví (5.8)
DRA	prima	dramatická výchova (5.10.2)	doplňující vzdělávací obory (5.10)
*			
*			

Vyučovací předmět	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta	Hodin celkem	z toho disponibilních
CJL	4	4 (+1)	4 (+1)	4 (+1)	16	1
DRA	1 (+1)	0	0	0	1	1
ANJ	3 (+3)	3 (+3)	3 (+3)	3 (+3)	12	0
NEJ / FRJ/ RUJ	0	2 (+2)+2	3 (+3)+3	3 (+3)+3	8	8
MAT	4	4	4	4	16	1
IVT	1 (+1)	1 (+1)	1 (+1)	0	3	1
OBV	1	1	2	2	6	1
FYZ	2	2	2	3 (+1)	9	3
CHE	0	2	3 (+1)	2	7	2
PRI	2	2	2	3 (+1)	9	3
ZEM	3	2	2	2	9	3
HUV	1 (+1)	1 (+1)	1	1 (+1)	4	0
VYV	2 (+2)	2 (+2)	1 (+1)	1 (+1)	6	0
DEJ	2	2	2	2	8	0
TEV	2 (+2)	2 (+2)	2 (+2)	2 (+2)	8	0
CELKEM	28	30	32	32	122	24
*						
*						

4.2 Poznámky k učebnímu plánu:

Názvy vyučovacích předmětů:

ČJL – český jazyk a literatura

ANJ – anglický jazyk

NEJ – německý jazyk

FRJ – francouzský jazyk

RUJ – ruský jazyk

MAT – matematika

IVT – informační a výpočetní technika

DĚJ – dějepis

OBV – občanská výchova

FYZ – fyzika

CHE – chemie

PŘÍ – přírodopis

ZEM – zeměpis

HUV – hudební výchova

VYV – výtvarná výchova

TEV – tělesná výchova

DRA – dramatická výchova

* Očíslování vzdělávacích oborů a vzdělávacích oblastí odpovídá Manuálu pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání

- Učební plán – tab. 1 zachycuje týdenní dotaci daného vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících.
- Číslo v závorce udává počet hodin, při kterých je třída rozdělena na dvě skupiny (např. : 4 (+1) ... 3 hodiny týdně se učí celá třída, ve čtvrté hodině je třída rozdělena na dvě části)
- Nedílnou součástí tabulace učeb. plánu ŠVP je učební plán konkrétního školního roku.

4.3 Tabulace učebního plánu vyššího stupně osmiletého gymnázia

Vzdělávací oblasti a vyučovací předměty

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	5.1.1 Český jazyk a literatura	CJL,ZHV,MEV
	5.1.2 Cizí jazyk	ANJ
	5.1.3 Další cizí jazyk	NEJ,FRJ,RUJ,LAJ
5.2 Matematika a její aplikace	5.2.1 Matematika a její aplikace	MAT,DEG,TEK
5.3 Člověk a příroda	5.3.1 Fyzika	FYZ
	5.3.2 Chemie	CHE
	5.3.3 Biologie	BIO
	5.3.4 Geografie	ZEM
	5.3.5 Geologie	GEO
5.4 Člověk a společnost	5.4.1 Občanský a společenskovední základ	ZSV,ZHV,MEV
	5.4.2 Dějepis	DEJ
5.5 Člověk a svět práce	5.5.1 Člověk a svět práce	ZSV,ICT
5.6 Umění a kultura	5.6.1 Hudební obor	HUV
	5.6.2 Výtvarný obor	VYV
5.7 Člověk a zdraví	5.7.1 Výchova ke zdraví	ZSV,ETV,BIO,TEV *prevence rizikového chování dětí a mládeže
	5.7.2 Tělesná výchova	TEV
5.8 Informatika a informační a komunikační technologie	5.8.1 Informatika a informační a komunikační technologie	ICT

* ve všech ročnících probíhá periodický prožitkový kurz „Prevence patologických jevů s motivací ke zdravému životnímu stylu“

Ročník/předmět	Kvi	Se	Sp	OK	časová dotace celkem ž	časová dotace celkem u	z toho disponibilní časová dotace
CJL	4	4	4 (+1)	4	16	17	4
ANJ	3 + 3	3 + 3	3 + 3	3 + 3	12	24	0
NEJ	3+0+0	3+0+0	3+0+0	3+0+0	12	36	0
FRJ	0+3+0	0+3+0	0+3+0	0+3+0			
RUJ	0+0+3	0+0+3	0+0+3	0+0+3			
LAT (VP1)	2+0	2+0	0	0			
ZHV (VP1)	0	0	2+0	2+0	2	2	2
ZSV	1	1	2	2	6	6	2
DEJ	2	3	3	0	8	8	1
ZEM	2	2	1	0	5	5	1
GEO	0	0	1 1/2(+1/2)	0	1 1/2	2	1 1/2
MAT	4	4	3	3	14	14	4
DEG (VP1)	0+2	0+2	0	0	VP1 LAT	4	0
TEK (VP1)	0	0	0+2	0+2	VP1 LAT	4	0
FYZ	2 1/2 (+1/2)	2	2 1/2 (+1/2)	1.pol.2 2. pol. 0	8	9	1
CHE	2	2 1/2 (+1/2)	2 1/2 (+1/2)	1.pol.2 2. pol. 0	8	9	1
BIO	2 1/2 (+1/2)	2 1/2 (+1/2)	2 1/2 (+1/2)	1.pol.2 2. pol. 0	8 1/2	10	1 1/2
ICT	2+2	1+1	1+1	0	4	8	0
MEV	0	1	0	0	1	1	1
HUV	2+0	2+0	0	0	4	4	0
VYV	0+2	0+2	0	0		4	0
TEV	2+2	2+2	2+2	2+2	8	16	0
ETV	1	0	0	0	1	1	1
VP2	0	0	2	2	4	4	0
VP3	0	0	0	2	2	2	0
VP4	0	0	0	2	2	2	0
VP5	0	0	0	2	2	2	2
CELKEM	35	35	35	Prům. 30	135	200	29
hodin ve třídě/týdně	53	52	(!+5) 57	(!+5) 48	0	Prům. 52,50	

- **Názvy vyučovacích předmětů:**

CJL – český jazyk a literatura

ANJ – anglický jazyk

NEJ – německý jazyk

FRJ – francouzský jazyk

RUJ – ruský jazyk

LAT – latinský jazyk

ZHV – základy humanitní vzdělanosti

ZSV – základy společenských věd

DEJ – dějepis

ZEM – zeměpis

GEO – geologie

MAT – matematika

DEG – deskriptivní geometrie

TEK – technické kreslení

FYZ – fyzika

CHE – chemie

BIO – biologie

ICT – informační a komunikační technologie

MEV – mediální výchova

HUV – hudební výchova

VYV- výtvarná výchova

TEV – tělesná výchova

ETV – etická výchova

VP₁ = LAJ, ZHV nebo DEG, TEK

VP₂, VP₃, VP₄, VP₅ = volitelný seminář

- **Vysvětlivky:**

(+1) – při 1 hodině z týdenní hodinové dotace je třída rozdělena na skupiny

(+1/2)- půlhodinová dotace je realizována ve dvouhodinovém bloku jednou za 2 týdny, třída je rozdělena na skupiny

Dotace realizována 1+1, 2+2, 2+2+2, 3+3, 3+3+3 – třída je ve všech hodinách rozdělena na skupiny.

- **Poznámky:**

Nedílnou součástí tabulace učeb. plánu ŠVP je učební plán konkrétního školního roku.

4.5 Tabulace učebního plánu čtyřletého gymnázia

Vzdělávací oblasti a vyučovací předměty

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	5.1.1 Český jazyk a literatura	CJL,ZHV
	5.1.2 Cizí jazyk	ANJ
	5.1.3 Další cizí jazyk	NEJ,FRJ,RUJ,LAJ
5.2 Matematika a její aplikace	5.2.1 Matematika a její aplikace	MAT,DEG,TEK
5.3 Člověk a příroda	5.3.1 Fyzika	FYZ
	5.3.2 Chemie	CHE
	5.3.3 Biologie	BIO
	5.3.4 Geografie	ZEM
	5.3.5 Geologie	GEO
5.4 Člověk a společnost	5.4.1 Občanský a společenskovědní základ	ZSV,ZHV
	5.4.2 Dějepis	DEJ
5.5 Člověk a svět práce	5.5.1 Člověk a svět práce	ZSV,ICT
5.6 Umění a kultura	5.6.1 Hudební obor	HUV
	5.6.2 Výtvarný obor	VYV
5.7 Člověk a zdraví	5.7.1 Výchova ke zdraví	ZSV,ETV,BIO,TEV *prevence rizikového chování dětí a mládeže
	5.7.2 Tělesná výchova	TEV
5.8 Informatika a informační a komunikační technologie	5.8.1 Informatika a informační a komunikační technologie	ICT
* ve všech ročnících probíhá periodický prožitkový kurz „Prevence patologických jevů s motivací ke zdravému životnímu stylu“		

Ročník/předmět	1. A	2.A	3.A	4.A	časová dotace celkem ž	časová dotace celkem u	z toho disponibilní časová dotace
CJL	4	4	4 (+1)	4	16	17	4
ANJ	3 + 3	3 + 3	3 + 3	3 + 3	12	24	0
NEJ	3+0+0	3+0+0	3+0+0	3+0+0	12	36	0
FRJ	0+3+0	0+3+0	0+3+0	0+3+0			
RUJ	0+0+3	0+0+3	0+0+3	0+0+3			
LAT (VP1)	0	2+0	2+0	0	4	4	4
ZHV (VP1)	0	0	0	2+0	2	2	2
ZSV	1	1	2	2	6	6	2
DEJ	2	3	3	0	8	8	1
ZEM	2	2	1	0	5	5	1
GEO	0	0	1 1/2(+1/2)	0	1 1/2	2	1 1/2
MAT	5	4	3	3	15	15	5
DEG (VP1)	0	0+2	0+2	0	VP1 LAT	4	0
TEK (VP1)	0	0	0	0+2	VP1 LAT	2	0
FYZ	2 1/2 (+1/2)	2	2 1/2 (+1/2)	1.pol.2 2. pol. 0	8	9	1
CHE	2	2 1/2 (+1/2)	2 1/2 (+1/2)	1.pol.2 2. pol. 0	8	9	1
BIO	2 1/2 (+1/2)	2 1/2 (+1/2)	2 1/2 (+1/2)	1.pol.2 2. pol. 0	8 1/2	10	1 1/2
ICT	2+2	1+1	1+1	0	4	8	0
MEV	0	1	0	0	1	1	1
HUV	2+0	2+0	0	0	4	4	0
VYV	0+2	0+2	0	0		4	0
TEV	2+2	2+2	2+2	2+2	8	16	0
ETV	1	0	0	0	1	1	1
VP2	0	0	2	2	4	4	0
VP3	0	0	0	2	2	2	0
VP4	0	0	0	2	2	2	0
VP5	0	0	0	2	2	2	2
CELKEM	34	35	35	33 27	134	195	28
hodin ve třídě/týdně	50	52	(!+5) 57	(!+5) 48	0	Prům.51,8	

4.6 Poznámky k učebnímu plán čtyřletého gymnázia

- **Názvy vyučovacích předmětů:**

CJL – český jazyk a literatura

ANJ – anglický jazyk

NEJ – německý jazyk

FRJ – francouzský jazyk

RUJ – ruský jazyk

LAT – latinský jazyk

ZHV – základy humanitní vzdělanosti

ZSV – základy společenských věd

DEJ – dějepis

ZEM – zeměpis

GEO – geologie

MAT – matematika

DEG – deskriptivní geometrie

TEK – technické kreslení

FYZ – fyzika

CHE – chemie

BIO – biologie

ICT – informační a komunikační technologie

MEV – mediální výchova

HUV – hudební výchova

VYV- výtvarná výchova

TEV – tělesná výchova

ETV – etická výchova

VP₁ = LAJ, ZHV nebo DEG, TEK

VP₂, VP₃, VP₄, VP₅ = volitelný seminář

- **Vysvětlivky:**

(+1) – při 1 hodině z týdenní hodinové dotace je třída rozdělena na skupiny

(+1/2)- půl hodinová dotace je realizována ve dvouhodinovém bloku jednou za 2 týdny, třída je rozdělena na skupiny

Dotace realizována 1+1, 2+2, 2+2+2, 3+3, 3+3+3 – třída je ve všech hodinách rozdělena na skupiny

- **Poznámky:**

Nedílnou součástí tabulace učeb. plánu ŠVP je učební plán konkrétního školního roku.

5. Učební osnovy – příloha

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1.1 Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci

Učitelé Gymnázia J.S.Machara přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativní role.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, jejímž prostřednictvím získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení je konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení se soustřeďuje na individuální pokrok každého žáka a na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků.

Celkově nesmí hodnocení vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.

Jako přínosnou součást hodnocení učitelé rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Cílem je vedle vnější motivace, tj. motivace prostřednictvím známek, výrazně posílit motivaci vnitřní.

6.1.2 Podklady pro hodnocení

- pozorování z hlediska přípravy žáka na výuku, práce ve vyučování, snahy, píle, výsledků a sebehodnocení
  - testování a zkoušky
  - dialog s žákem ve všech segmentech vzdělávání (jeho příprava, práce, komunikace, spolupráce s ostatními, sebehodnocení) z hlediska naplňování cílových kompetencí vzdělávání
  - rozhovory se zákonnými zástupci
  - konzultace s ostatními učiteli
  - konzultace (podle potřeby) s psychologem či odborným lékařem
- Pedagogové hodnotí žáka z celé šíře hodnot za použití uvedených metod a forem.

6.1.3 Zásady hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků musí být jednoznačné, srozumitelné, všestranné a srovnatelné s kritérii, která jsou předem stanovena. Dále musí být pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

a/ hodnocení prospěchu – základní pravidla

- učitel přistupuje k hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu
- učitel bere při hodnocení výsledků vzdělávání na zřetel dosažení cílů daného stupně vzdělávání
- učitel rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků

- učitel přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi; pokud to okolnosti dovolují, poskytne v případě negativního hodnocení žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení
- významným prvkem procesu učení je práce s chybou; žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitost naučit se to lépe
- učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období; známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- učitel hodnotí žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu; kvalita i kvantita hodnocení (klasifikace) vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka
- učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady i nedostatky hodnocených činností, projevů, výkonů, výsledků
- učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně v klasifikačním období tak, aby žák nebyl nadměrně přetěžován; v tomto smyslu spolupracuje s třídním učitelem; písemné práce si vyučující zakládá do konce klasifikačního období, aby je mohl podle potřeby předložit; některé písemné práce mohou tvořit součást portfolia (viz bod 10)
- učitel je povinen vést evidenci o hodnocení žáka; v případě nezletilých žáků zabezpečí stanovým způsobem informování zákonného zástupce žáka (viz bod 11)

b/ hodnocení chování

- hodnocení a klasifikaci chování žáků **navrhuje třídní učitel** po projednání s učiteli, kteří v dané třídě vyučují, a s ostatními učiteli; **rozhoduje o něm ředitel** po projednání v pedagogické radě
- třídní učitel vychází z úrovně dodržování pravidel chování, jak jsou uvedena ve školním řádu
- třídní učitel bere v úvahu **motivační funkci** hodnocení a klasifikace chování, přihlíží k účinnosti předešlých výchovných opatření
- ve škole jsou **žáci hodnoceni a klasifikováni za své chování v době vyučování, a to v prostoru školy i mimo něj**; poruší-li žák zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování mimo vyučování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky; pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu při výchově k vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování
- **žák** (popř. jeho zákonný zástupce) **je klientem poskytované veřejné služby** – vzdělávání ve škole (viz odst. 3 § 2 školského zákona: „Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou“); **škola stanovuje svým školním řádem pravidla chování a jednání po dobu poskytování služby, tj. zpravidla po dobu vyučování nebo akce, která má na vyučování přímou vazbu**; v ostatních případech je zletilý žák nebo zákonný zástupce žáka vázán dodržováním pravidel, která nemají ke vzdělávání poskytovanému školou právní vztah

c/ zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- učitel **vytváří dovednost žáka hodnotit sám sebe** – podporuje sebehodnocení a vzájemné hodnocení jako přirozenou součást procesu hodnocení
- učitel **vede žáka k dovednosti hodnotit sám sebe ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje**

- učitel **navyká žáka na situace**, kdy bude hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno
- **sebehodnocení žáka s argumentací** zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací
-

6.1.4 Stupně klasifikace a hodnocení

Klasifikace prospěchu žáka

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Klasifikace chování žáka

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný
- c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

6.1.5 Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní. Ojedinele se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole. Svá pochybení a

výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

6.1.6 Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení prospěchu

Východiskem pro stanovení hodnotících stupňů je kvalita výsledků vzdělávání, to znamená :

- úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových **znalostí** (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- kvalita a rozsah získaných **dovedností** vykonávat požadované vzdělávací činnosti
- kvalita **uplatňování** osvojených znalostí a dovedností při řešení vzdělávacích úkolů
- kvalita **práce s informacemi** – dovednost nalézat, třídit a prezentovat informace, včetně dovednosti využívání ICT.
- osvojení dovednosti účinně **spolupracovat**
- **píle** žáka, snaha a jeho **přístup** ke vzdělávání
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
- kvalita komunikativních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- osvojení účinných metod samostatného studia – umět se učit

Hodnotící škála – orientační hodnoty :					
+++	100-90 %	prakticky bezchybný stav	vynikající, příkladný, bezvadný, výborný	vždy	1
++ -	89-70 %	převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	často	2
+++					
+ - -	69-45 %	pozitivní a negativní v rovnováze	průměrný, dobrý	někdy	3
+++					
- - -	44-20%	převaha negativních zjištění, výrazné chyby	podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	zřídka	4
++					
- - - -	pod 20%	zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	vůbec	5
- -					

Ukazatele jednotlivých stupňů hodnocení :

Stupeň 1 (výborný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá přesně, chápe jejich souvztažnost. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. Bez problémů vykonává studijní činnosti. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je samostatný, pilný, prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je zřetelná originalita a tvořivost. Přesně a výstižně se dokáže ústně i písemně vyjadřovat. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky. Ty dovede využívat ke svému zlepšení. Je schopen sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Dokáže samotně studovat vhodné texty – učit se.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá v podstatě přesně, chápe jejich vzájemné vztahy. Samostatně a tvořivě, popř. s menší pomocí učitele, uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. K výkonu vzdělávacích činností někdy žádá drobnou pomoc učitele. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, pilný, většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je často zřetelná originalita a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Kvalita vzdělávání je bez podstatných nedostatků. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Dokáže se učit s malou dopomocí.

Stupeň 3 (dobrý)

V získaných znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák mezery. Vyžaduje pomoc při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti. Při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. K výkonu vzdělávacích činností žádá pomoc učitele. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný, pilný, někdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Jeho projev je často ovlivněn okolím nebo podnětem učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. V kvalitě vzdělávání se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

V úplnosti a přesnosti osvojení požadovaných znalostí má žák závažné mezery. Ve vzdělávacích činnostech je málo pohotový a má větší nedostatky. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje se závažnými chybami. Jedině s pomocí učitele je schopen zorganizovat vlastní práci. Je nesamostatný, málokdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Napodobuje ostatní, často i chybně, není tvořivý. Jeho ústní a písemný projev není výstižný, má vážné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Grafický projev je málo estetický. V kvalitě výsledků vzdělávání se projevují nedostatky. Některé závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často informace nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu či pomoc ostatních, nebo je při ní pasivní.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák zásadní mezery. Má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované vzdělávací činnosti. Zpravidla neprokuje píli, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby. Není samostatný v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu. Nedovede se samostatně učit.

Znáznornění výroků zastupujících jednotlivé stupně a jednotlivá kritéria hodnocení

stupeň hodnocení	kvalita získaných znalostí a dovedností	uplatňování znalostí a dovedností	kvalita myšlení	kvalita komunikačních dovedností	píle, snaha, přístup ke vzdělávání	kvalita práce s informacemi	kvalita spolupráce	osvojení dovedností samostatně se učit
1 – výborný	ovládá učivo	samostatně uplatňuje znalosti a dovednosti	samostatný, tvořivý, pohotový, dobře chápe souvislosti, originální	vyjadřuje se výstižně, souvisle a adekvátně věku, přesně, správně	je pilný, snaží se	dokáže pracovat s informacemi	dokáže plnohodnotně spolupracovat	dokáže se samostatně učit
2– chvalitebný	v podstatě ovládá	vyžaduje drobnou pomoc při uplatňování znalostí a dovedností	celkem samostatný, tvořivý a pohotový	vyjadřuje se celkem výstižně, souvisle	celkem se snaží, zpravidla je i pilný	dokáže pracovat s informacemi, potřebuje drobnou pomoc s jejich tříděním nebo interpretací	při spolupráci vyžaduje drobnou podporu nebo pomoc	dokáže se celkem samostatně učit vyžaduje drobnou pomoc
3- dobrý	ovládá s mezerami	vyžaduje pomoc, je méně samostatný	méně samostatný, tvořivý, pohotový, vesměs napodobuje ostatní	vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, často dělá chyby	k práci potřebuje dost často podnět, reaguje na něj výběrově	při práci s informacemi potřebuje pomoc	při spolupráci vyžaduje podporu nebo pomoc	se samostatným učením má někdy problémy, vyžaduje pomoc
4- dostatečný	ovládá se závažnými mezerami	znalosti a dovednosti i přes pomoc uplatňuje se zásadními chybami	napodobuje ostatní, ovšem často chybně, nesamostatný, nechápe souvislosti	vyjadřuje se se značnými obtížemi, nesouvisle	malá píle, snaha, a to i přes podněty	při práci s informacemi dělá zásadní chyby	při spolupráci vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc	se samostatným učením má značné problémy, vyžaduje pomoc
5 -nedostatečný	neovládá	neovládá znalosti a dovednosti	nesamostatný, těžkopádný, někdy bezradný	ani s pomocí se neumí vyjádřit nebo jen kusým způsobem	podněty k práci jsou neúčinné	i přes poskytnutou pomoc nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informace	i přes výraznou podporu nebo pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními	i přes poskytovanou pomoc se nedokáže samostatně učit

6.1.7 Kritéria pro hodnocení ústní prezentace

Jednotlivá kritéria jsou hodnocena stupni 1-4, výborný, dobrý, slabý, nedostatečný.

- A. žákovi se daří vzbudit a udržet pozornost posluchačů
- B. žák hovoří v celých větách, používá bohatých jazykových prostředků
- C. žákův projev není monotónní (vhodně užívá zvukových prostředků)
- D. na žákovi nejsou patrné známky trémy

6.1.8 Kritéria pro hodnocení skupinové práce

Podle uvedených kritérií hodnotí svou práci žák sám a následně ho hodnotí jeho spolupracovníci a učitel (hodnocení provádějí na škále 1-4 téměř vždy, často, někdy, zřídka)

A. Podíl na práci skupiny

- a) bez zaváhání se účastnil diskuse ve skupině
- b) na práci skupiny se podílel odpovídající měrou („neulejval se“)

- c) svou snahou ve skupině stále dominovat narušoval činnost ostatních, spolupráci ve skupině
- d) účastnil se skupinových aktivit

B. Držení se tématu

- a) dával pozor, poslouchal, co bylo řečeno a uděláno
- b) svými poznámkami se snažil vracet členy skupiny zpět k tématu
- c) utíkal od tématu nebo měnil téma
- d) držel se tématu

C. Navrhování užitečných nápadů a myšlenek

- a) přicházel s myšlenkami a nápady, které pomáhaly skupině v její práci
- b) přicházel s užitečnou kritikou a komentáři
- c) ovlivnil rozhodnutí skupiny a její plány
- d) přišel s užitečnými nápady

D. Uznání

- a) vyjadřoval se pozitivním a povzbuzujícím způsobem o členech skupiny a jejich nápadech
- b) vyjadřoval ostatním uznání a pochvalu za jejich nápady
- c) vyjadřoval se znevažujícím nebo nepřátelským způsobem o členech skupiny
- d) vyjadřoval druhým uznání

E. Zapojování druhých

- a) snažil se zapojit ostatní členy skupiny kladením otázek, dotazováním se na jejich názor a vybízením je ke spolupráci
- b) snažil se docílit, aby skupina spolupracovala a dosáhla konsenzu
- c) vážně se zabýval nápady, se kterými přišli ostatní

F. Komunikace

- a) mluvil jasně a srozumitelně
- b) vyjadřoval své myšlenky jasně a efektivně
- c) komunikoval jasně a srozumitelně

G. Celkový dojem

- a) tato pracovní skupina mi pomohla zlepšit porozumění problému a způsobům jeho řešení lépe, než kdybych pracoval sám
- b) práce v této skupině byla velmi příjemnou zkušeností

6.1.9 Kritéria, podle kterých je posuzována úroveň čtenářských kompetencí žáků nižšího stupně osmiletého studijního cyklu

Mistrovská

Čtenáři, kteří si osvojili mistrovské čtenářské dovednosti a strategie jsou schopni nově uspořádat myšlenky prezentované ve specializovaných a složitých textech a navázat na ně vlastními úvahami. Příklady takových textů mohou být vědecké statě, literární eseje, historické dokumenty a takové materiály, se kterými se setkáváme na technických pracovištích. Jsou rovněž schopni vysledovat vazby mezi myšlenkami i tehdy, když nejsou explicitně vyjádřeny, a činit vhodná zobecnění i v situacích, kdy texty nejsou dobře uvozeny a postrádají srozumitelná vysvětlení.

Na této úrovni jsou žáci schopni získávat informace ze specializovaných textů.

Pokročilá

Čtenáři s pokročilými čtenářskými dovednostmi a strategiemi jsou schopni porozumět složitým literárním a informačním statím včetně textů týkajících se témat, o kterých se učí ve škole. Jsou rovněž schopni analyzovat a integrovat texty s méně známým obsahem, posuzovat text jako celek a podávat k němu vysvětlení.

Na této úrovni jsou žáci schopni vyhledávat a sumarizovat poměrně komplikované informace, porozumět jim a vysvětlit je.

Průměrná

Čtenáři schopní využívat průměrných čtenářských dovedností a strategií umějí vyhledávat, nalézt a uspořádat informace, které naleznou v relativně dlouhých statích a jsou schopni rozpoznat parafráze přečteného textu. Umějí rovněž činit závěry a zobecnění týkající se hlavních myšlenek a záměru autora v literárních textech i v textech z oblasti přírodních a společenských věd.

Na této úrovni jsou žáci schopni vyhledávat detailní informaci, propojovat myšlenky a tvořit zobecnění.

Základní

Čtenáři, kteří si osvojili základní čtenářské dovednosti a strategie, jsou schopni nalézt a rozpoznat údaje v jednoduchých sloupcích, povídkách a novinových článcích. Dále jsou schopni propojit myšlenky z krátkých, nekomplikovaných textů a vyvozovat z nich závěry.

Na této úrovni jsou žáci schopni porozumět detailním nebo návazným informacím.

Elementární

Čtenáři, kteří si osvojili elementární čtenářské dovednosti a strategie, jsou schopni se řídit jednoduchými psanými pokyny. Jsou rovněž schopni popsat s užitím slov, obrátů a vět jednoduchý obrázek a podle jednoduchých vodítek v textu rozpoznat známý předmět.

Na této úrovni jsou žáci schopni vykonávat jednoduché izolované čtenářské úkoly.

6.1.10 Žákovské portfolio

- Nástrojem využitelným pro **hodnocení práce žáků** je **žákovské portfolio**. Materiály jsou do portfolio zařazovány s vědomím a souhlasem žáka, případně žák sám navrhuje, co do portfolio zařadit. Portfolio lze aktualizovat, materiály se v průběhu času třídí nebo nahrazují. Protože se jedná o dokumentování žákova pokroku, což přispívá k udržení žákovy vnitřní motivace k učení, zařazují se do portfolio vedle písemných dokumentů, videozáznamů žákových projektů a výrobků žáka apod. i osobní záznamy, fotografie, záznamy o úspěších v mimoškolních činnostech. Učitel může do portfolio žáků zařazovat i vlastní popis žákova výkonu nebo situace, která nějakým způsobem dokumentuje pokroky žáka. Naopak nejsou zařazovány žákovy nezdary.

6.1.11 Informační systém v hodnocení

- a) učitel informuje (s vědomím motivačního významu) žáky o obsahu zkoušek a činnostech, které budou předmětem hodnocení
- b) učitel informuje žáka o výsledku každého hodnocení, poukazuje na klady a nedostatky hodnocených činností, projevů, výkonů, výsledků
- c) učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně v klasifikačním období tak, aby žák nebyl nadměrně přetěžován; v tomto smyslu spolupracuje s třídním učitelem

- d) učitel je povinen vést evidenci o hodnocení žáka; hodnocení jsou zaznamenávána do programu Bakalář a přístupná přes hesla žákům a zákonným zástupcům žáků
- e) učitelé jednotlivých předmětů informují zákonné zástupce na třídních schůzkách, případně v konzultační dny nebo při jiných příležitostech (z rozhodnutí ředitele)
- f) třídní učitel nebo učitel informuje zákonné zástupce tehdy, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají
- g) třídní učitel informuje zákonné zástupce vždy v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, bezprostředně a prokazatelným způsobem s vědomím ředitele – k tomuto účelu si třídní učitel zabezpečuje rámcový aktuální přehled o hodnocení žáků své třídy

6.1.12. Výstupní hodnocení žáků

- hlavním obsahem výstupního hodnocení, které ukládá § 51 školského zákona a zpřesňuje § 16 vyhlášky o základním vzdělávání, je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání – tzn. hodnocení dosažení cílových hodnot základního vzdělávání, jak jsou vymezeny § 44 školského zákona
- dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:
  - možnostech žáka a jeho nadání
  - předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
  - chování žáka v průběhu povinné školní docházky
  - dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žák
- výstupní hodnocení se vydává žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku
- v případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října

6.1.13 Komisionální přezkoušení

Zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák má právní nárok na odvolání se proti hodnocení žáka na konci příslušného pololetí, pokud má pochybnosti o jeho správnosti a chce využít práva na komisionální přezkoušení žáka (viz par. 52 a 69 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon). Podrobnosti komisionálního přezkoušení stanoví ustanovení par. 22 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a par. 6 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.

Zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák podá písemnou žádost o přezkoušení řediteli školy.

Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák požádá o komisionální přezkoušení krajský úřad.

6.1.14 Opravná zkouška

Žáci kvarty a žáci primy až tercie, kteří na daném stupni školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do kvarty.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Par. 53 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon

Par. 23 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání

Ve středním vzdělávání může žák, který na konci II. pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů nebo žák, který neprospěl na konci I. pololetí nejvýše ze dvou předmětů vyučovaných pouze v I. pololetí, konat z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Ze závažných důvodů může ředitel školy stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Par. 68 a 69 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon.

6.1.15 Opakování ročníku

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni školy již jednou ročník opakoval: tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce (či na žádost zletilého žáka) opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Par. 52 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon

6.1.16 Pravidla hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

(vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných)

a) Žáci se zdravotním znevýhodněním

V případě, že je žák dlouhodobě nemocen (vychází se z vyjádření příslušného dětského lékaře) a škola nemá dostatek podkladů pro objektivní hodnocení žáka, ředitel školy stanoví náhradní termíny pro hodnocení. Není-li žák hodnocen v I. pololetí ani v náhradním termínu, zapíše se na vysvědčení nehodnocen. Známkou na výročním vysvědčení by pak měla vyjádřit i znalosti z nehodnoceného období.

b) Žáci se specifickými poruchami učení

Žáci se zdravotním postižením

Při hodnocení vycházíme z doporučení vydaných na základě vyšetření žáka PPP nebo klinickým psychologem. V případě specifických poruch učení zohledňujeme doporučení týkající se individuálního pracovního tempa, prodloužení času na vypracování úlohy, preference ústního zkoušení, kontroly pochopení zadání úlohy a orientace v textu.

Učitelé hodnotí mírněji žákovské výkony, které jsou ovlivněné ztíženou koordinací grafického projevu u cvičení vyžadujících motorickou dovednost. Za důležité považujeme poskytování pozitivní zpětné vazby a oceňování snahy.

6.2 Autoevaluce školy

6.2.1 Postup, zpracování a využití vlastního hodnocení školy (VHŠ)

- 1) zpracování strategie VHŠ (plán, organizační zabezpečení, realizace, zpracování výsledků a zprávy, presentace)
červen – srpen 2009
- 2) návrh struktury VHŠ
září 2009
- 3) projednání struktury a metodiky VHŠ s pedagog. radou
konec září 2009
- 4) ustavení skupin hodnotitelů
říjen 2009
- 5) rozdání listů a pracovních materiálů hodnotitelům
listopad 2009
- 6) průběh vlastního hodnocení školy
prosinec 2009 – duben 2010
- 7) předání a zpracování výsledků řediteli
květen 2010
- 8) vypracování zprávy
červen – září 2010
- 9) projednání výsledků VHŠ v pedagog. radě
do konce října 2010
- 10) využití zprávy o VHŠ (vyhodnocení, přijetí opatření)
listopad 2010
- 11) zpětná vazba (úprava koncepce, organizace, rozpočtu .....)
listopad – prosinec 2010

6.2.2 Oblasti hodnocení

1) Program školy

sledované jevy

- a) soulad realizovaného ŠVP s RVP a psaným ŠVP
- b) dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, průřezová témata....
- c) Dokument - ŠVP

ukazatele stavu

- soulad ŠVP s RVP
- plnění ŠVP
- relace mezi ŠVP a potřebami a podmínkami školy
- soulad nabídky volitelných předmětů a nepovinných předmětů s představou žáků a rodičů
- varianta ŠVP

metody

- kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP
- vlastní hodnocení učitelů a žáků

2) Podmínky ke vzdělávání

sledované jevy

- a) vliv personálních podmínek na vzdělávání
- b) materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání
- c) kvalita pracovního prostředí
- d) efektivita využívání finančních zdrojů
- e) projekty, granty

ukazatel stavu

- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání
- funkčnost a estetická úroveň
- kvalita podmínek pro jednání s rodiči
- didaktická úroveň vybavení pomůckami, technikou, studijním materiály
- efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy, nadstandardní zdroje (projekty, granty)

metody

- pozorování
- kontrola
- diskuse
- sebehodnocení vedení školy, učitelů, žáků
- zhodnocení inventarizace

3) Průběh vzdělávání žáků

sledované jevy

- a) průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP
- b) dokument – pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků

ukazatele stavu

- podpora vytváření cílových kompetencí ŠVP

- kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tzn. Příprava organizace, metody, hodnocení, motivace, komunikace, klima
- vyváženost struktury hodin (vztah k věku žáků a k cílům výuky)
- návaznost učiva
- styly učení
- účelnost použití metod vzhledem k cíli a tématu vyučování
- individuální přístup k výuce
- efektivita využívání učebnic, pomůcek .....
- prostor pro skupinové a individuální aktivity
- vstupní motivační metody
- motivace v průběhu výuky
- dodržování pravidel hodnocení
- prověřování výchozích znalostí a dovedností
- průběžné vyhodnocování výsledků učení
- vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení
- prostor pro vyjádření vlastního názoru
- psychosociální podmínky výuky

metody

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy, třídních učitelů, učitelů
- hodnocení žáků

4) Výsledky vzdělávání žáků

sledované jevy

- výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

ukazatele stavu

- efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání
- dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP
- zvládnutí očekávaných výstupů
- dosahování cílových dovedností
- nízký počet neúspěšných a trestaných žáků
- vysoký stupeň podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- velmi dobré výsledky v testech
- výsledky v soutěžích
- úspěšné uplatnění žáků
- úroveň společenského a kulturního chování žáků

metody

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení, třídních učitelů a učitelů
- hodnocení žáků

5) Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy

sledované jevy

- a) kvalita výchovného poradenství
- b) přístup k informacím
- c) využívání žákovské a rodičovské iniciativy
- d) vztahy mezi školou, žáky, rodiči – dopad na vzdělání
- e) vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- f) klima, kultura školy

ukazatele stavu

- činnost výchovného poradce se vztahy k potřebám školy, žáků, rodičů
- přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím
- poskytování potřebných informací zákon. zástupcům žáků
- kvalita spolupráce rodičů se školou, využívání námětů, připomínek
- spolupráce s odbornými pracovišti
- existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu
- existence důvěry žáků (rodičů) k učitelům a k vedení školy
- úroveň morálky žáků, učitelů, kultura vzájemných vztahů

metody

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení, učitelů, žáků

6) Řízení školy

sledované jevy

- a) kvalita systémového vedení
- b) plánování řídicích činností
- c) efektivita organizace školy
- d) metodická podpora kvality výuky
- e) efektivita výsledků hospitací
- f) kontrola systému
- g) koncepční záměr rozvoje školy
- h) školní řád
- i) pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků

ukazatele stavu

- vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů
- strategie – koncepčnost řídicích činností
- účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
- míra spoluúčasti pracovníků školy
- účelnost rozvrhu
- kvalita a efektivita školního řádu
- personální rozvoj – koncepčnost
- DVPP, samostudium a potřeby školy
- začínající učitelé – pomoc
- prosazování progresivních trendů ve vzdělávání
- kvalita kontroly výsledků vzdělávání, průběhu vzdělávání, provozu

metody

- školní dokumentace
- skupinová diskuze
- sebehodnocení vedení školy, učitelů, žáků

7) **Úroveň výsledků práce školy**

sledované jevy

- a) kvalita výsledků vzdělávání
- b) prezentace školy
- c) spolupráce s partnery
- d) organizace akcí školy
- e) výroční zpráva

ukazatele stavu

- zřetelnost zkvalitňování výsledků školy
- zpětná vazba – rozvoj školy
- prezentace školy na veřejnosti, odezva
- zapojení do vzdělávacích projektů a aktivit
- organizace vystoupení, koncertů, výstav, soutěží
- účast na soutěžích, olympiádách .....
- účast rodičů na akcích školy
- kvalita výroční zprávy

metody

- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse